فرض کنید هدف ما کنترل فقر با شاخص بین‌المللی آن باشد و تصمیم گرفته‌ایم که به خانوارهایی که درآمدی کمتر از خط فقر دارند، یارانه دهیم. آیا با این تصمیم به هدف خود رسیده‌ایم؟ به طور دقیق خیر، زیرا باید شاخص‌هایی همانند شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی نیز در نظر گرفته شوند.

کار در کلاس ۵۹

۱- در نمودار شاخص بهای کالاها و خدمات، محور طول‌ها نشان‌دهندهٔ دوره و محور عرض‌ها نشان‌دهندهٔ شاخص بهای کالا و خدمات مصرفی **است.**

۲- شاخص بهای کالاها و خدمات به واحد اندازه‌گیری بستگی ندارد.

۳- به نظر می‌رسد افزایش شاخص بهای کالاها و خدمات نشان‌دهندهٔ گران (بیشتر) **شدن هزینهٔ اقلام خوراکی و** خدماتی **است.**

۴- شاخص بهای کالاها و خدمات براساس تعداد محدود و مشخصی **متغیر محاسبه می‌شود.**

۵- اهمیت شاخص بهای کالاها و خدمات چیست؟ شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی معیار سنجش تغییرات و تحولات قیمت کالاها و خدمات در طول یک سال است و یکی از مهم‌ترین معیارهای سنجش قدرت خرید پول کشور به شمار می‌رود.

حال به سؤال قبل باز می‌گردیم. آیا پرداخت یارانهٔ ثابت طی سال‌های آتی (مثلاً ۴۵۰۰۰ تومان به ازای هر نفر) می‌تواند در همهٔ این مدت، درآمد خانوار را بیشتر از خط فقر نگه دارد؟ خیر؛ زیرا ممکن است شاخص بهای کالا و خدمات طی سال‌های متوالی بیشتر شود.

سؤال متن ۶۰

تورّم، یکی از مهم‌ترین مفاهیم اقتصادی است که شما به‌آسانی می‌توانید درک کنید. تورّم بر زندگی تک‌تک ما اثرگذار است. اقتصاددانان و آماردانان با کمک یکدیگر، میزان تورّم یا تغییرات سطح قیمت‌ها را با استفاده از «شاخص بهای کالاها و خدمات» محاسبه می‌کنند. برای این کار، شاخص بهای کالاها و خدمات یک سال را با سال‌های قبل مقایسه می‌کنند. به نظر شما رابطهٔ بین تورّم و شاخص بهای کالاها و خدمات چیست؟ هر چقدر شاخص بهای کالا و خدمات بالاتر رفته باشد، به همان نسبت تورم داشته‌ایم.

کار در کلاس ۶۰

از مدرسه به خانه ... .

به نظر شما آیا شاخص بیکاری برای چهار زیرگروه رشته‌های تحصیلی یکسان است؟ خیر

در هر رشته چطور؟ باز هم خیر. یعنی در رشته‌های مختلف، متفاوت است. به وضعیّت اقتصادی و نیازمندی جامعه به آن رشته در زمان خاص بستگی دارد.

مفاهیم آموزشی

۱-۱- یادآوری میانگین و میانه

در سال گذشته با پارامترهایی از جامعه مانند میانه، میانگین، مد، واریانس، انحراف معیار و ... آشنا شدید که هر یک بیانگر یک ویژگی از جامعه هستند. در اینجا به یادآوری روش محاسبهٔ میانگین و میانه می‌پردازیم:

میانگین: $\bar{x} = \frac{\text{مجموع داده‌ها}}{\text{تعداد داده‌ها}}$

میانه: داده‌ای که پس از مرتب کردن داده‌ها از کوچک به بزرگ در وسط قرار می‌گیرد را میانه می‌گویند. اگر تعداد داده‌ها زوج باشد میانگین دو عدد وسط، همان میانه است.

۲-۱- انواع شاخص

خط فقر: حداقل درآمدی که برای زندگی یک نفر در یک ماه، مورد نیاز است.

روش محاسبهٔ خط فقر: روش (الف): نصف میانگین درآمد افراد جامعه، روش (ب): نصف میانهٔ درآمد افراد جامعه

مثال: اگر میانگین و میانهٔ درآمد ماهانهٔ افراد یک استان به ترتیب ۱۰۰۰۰۰۰ و ۱۲۰۰۰۰۰ تومان باشد، خط فقر را برای مردم این استان به دو روش تعیین کنید.

پاسخ:

روش (۱): خط فقر $= \frac{۱}{۲} \times$ میانگین $\Rightarrow$ خط فقر $= \frac{۱}{۲} \times ۱۰۰۰۰۰۰ = ۵۰۰۰۰۰$

روش (۲): خط فقر $= \frac{۱}{۲} \times$ میانه $\Rightarrow$ خط فقر $= \frac{۱}{۲} \times ۱۲۰۰۰۰۰ = ۶۰۰۰۰۰$

خط فقر بین‌المللی: این خط فقر توسط بانک جهانی در سال جاری برابر با ۱/۲۵ دلار آمریکا (حدود چهار هزار تومان) برای هر نفر در روز در نظر گرفته شده است. به کمک این معیار می‌توان کشورهای مختلف را از لحاظ حداقل درآمد افراد نسبت به هم سنجید.

@KonkurVIPBook